

Серія
„Декани факультету фізичного виховання Львівського
державного університету фізичної культури”

ТРАЧ

ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ

Життєвий шлях та науково-педагогічна діяльність

Біобібліографічний нарис

Укладач Ірина Свістельник

VOLODYMYR TRACH

Vital way and scientifically pedagogical activity
Biobibliographic essay

Compiler Iryna Svistel'nyk

УДК 796.071:016:929
ББК 75+91.9
Т 65

Серія
„Декани факультету фізичного виховання Львівського
державного університету фізичної культури”
Започаткована 2016 року

Трач Володимир Михайлович: життєвий шлях та науково-педагогічна діяльність : біобібліогр. нарис [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 26 с. (Серія „Декани факультету фізичного виховання Львівського державного університету фізичної культури”).

До біобібліографічного нарису увійшли відомості про життєвий шлях, науково-педагогічну діяльність та наукові праці професора, завідувача кафедри біохімії та гігієни Володимира Михайловича Трача – декана загальнопедагогічного факультету ЛДІФК у 1987–1990 рр.

ТРАЧ ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ

(2 січня 1941)

Народився 2 січня 1941 року. Закінчив Львівський державний університет імені Івана Франка (1969).

Кандидат біологічних наук (1979), доцент (1985), професор (2005).

З 1981 року працює у Львівському державному інституті фізичної культури на посаді доцента кафедри біохімії.

З 1987 до 1990 року обіймав посаду декана загальнопедагогічного факультету.

1993 року призначений на посаду проректора з навчальної роботи, водночас – доцент кафедри біохімії і гігієни. З 1996 року – завідувач кафедри біохімії та гігієни.

Підготував п'ятьох кандидатів наук з фізичного виховання та спорту, серед яких: В. О. Бережанський (2002), О. М. Лесько (2004), Х. Є. Гурінович (2006), Д. М. Воронін (2009), О. О. Бережанський (2011).

Член редакційної колегії наукових видань ЛДУФК „Молода спортивна наука України” та „Фізична активність, здоров'я і спорт” (Львів, ЛДУФК).

Відповідно до Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2006–2010 рр. керував науковою темою „Біохімічні критерії адаптаційних можливостей систем організму спортсменів у видах спорту швидкісно-силової спрямованості”.

Брав активну участь у робочій групі з розробки державних стандартів вищої освіти за напрямом „Фізичне виховання і спорт”, у розробці кваліфікаційних характеристик за напрямками: 010201 – фізичне виховання; 010202 – фізична реабілітація, 010203 – олімпійський і професійний спорт. Очолював робочу групу при МОН України з розробки державних стандартів „Фізичне виховання” для коледжів фізичного виховання; робочу групу з розробки комплексних кваліфікаційних завдань для галузі „Фізичне виховання і спорт”; атестації та акредитації Львівського державного інституту фізичної культури за IV рівнем акредитації. Був членом комісії і брав участь в акредитації Львівської державної академії ветеринарної медицини.

За активну освітянську роботу нагороджений знаком „Відмінник освіти України” (1999) та нагрудним знаком „Петро Могила” (2006).

Наукові праці В. М. Трача:

1979:

1. Трач В. М. Некоторые свойства и механизмы регуляции синтеза рибофлавинсинтетазы у дрожжей : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 03.00.04 „Биохимия” / Трач Владимир Михайлович ; Ин-т биохимии им. А. В. Паладина АН УССР. – Киев, 1979. – 23 с.

1982:

2. Особенности биохимических изменений при специфической работе ватерполистов / М. П. Пакош, В. Н. Чернов, Т. А. Холявко, Б. П. Дацкив, В. М. Трач // Биохимический контроль и оптимизация

средств и методов тренировочного процесса : сб. науч. ст. – Москва, 1982.

1983:

3. Изучение индивидуальных биохимических показателей у юных ватерполистов / М. П. Пакош, В. М. Трач, Б. П. Дацкив, М. Г. Винничук // Проблемы комплексного контроля в спорте высших достижений : тез. докл. Всесоюз. науч.-практ. конф. – Москва, 1983.
4. Изучение эмоционального состояния юных ватерполистов при выполнении специфических дозированных нагрузок / М. П. Пакош, В. М. Трач, Б. П. Дацкив, М. Г. Винничук // Гуморально-гормональная регуляция энергетического метаболизма в спорте : тез. докл. Всесоюз. науч. конф. – Москва, 1983.

1984:

5. Трач В. М. Влияние учебно-тренировочных и соревновательных нагрузок на состояние САС у юных баскетболисток / В. М. Трач, Р. С. Мозола, М. Г. Винничук // Физиологические механизмы адаптации к мышечной деятельности : тез. докл. XVII Всесоюз. науч.-практ. конф. – Москва : ВНИИФК, 1984. – С. 228.
6. Взаимосвязь между состоянием симпато-адреналовой системы и некоторыми видами биохимических показателей крови у юных баскетболисток в период учебно-тренировочных и соревновательных игр / М. Г. Винничук, В. М. Трач, М. П. Пакош, Л. И. Веселовская, Б. П. Дацкив, Р. С. Мозола, В. Н. Артюх // Научные основы управления и контроля в спортивной тренировке : тез. докл. респуб. науч.-практ. конф. – Николаев, 1984. – С. 126– 127.
7. Влияние соревновательных нагрузок на энергетический обмен и САС юных ватерполистов различного игрового амплуа / М. П. Пакош, В. Н. Чернов, Б. П. Дацкив, В. М. Трач, М. Г. Винничук // Комплексный контроль в подготовке юных спортсменов : тез. докл. IX Всесоюз. науч.-практ. конф. – Москва, 1984. – С. 160– 161.

8. Динамика изменений биохимических показателей у ватерполистов в период соревновательных нагрузок / Б. П. Дацкив, М. П. Пакош, В. М. Трач, В. Н. Чернов, М. Г. Винничук [и др.] // Научные основы управления и контроля в спортивной тренировке : тез. докл. респуб. науч. конф. – Николаев, 1984. – С. 18– 19.

1985:

9. Адаптационные возможности юных ватерполистов / В. М. Трач, М. П. Пакош, Б. П. Дацкив, М. Г. Винничук // Педагогические и медико-биологические проблемы соревновательной деятельности в спорте высших достижений : тез. докл. Респ. науч.-практ. конф. – Черкассы, 1985. – С. 115–118.
10. Особенности воздействия специальной нагрузки на подготовленность юных ватерполистов / М. П. Пакош, В. Н. Мухин, Б. П. Дацкив, М. Г. Винничук // Программно-методические основы подготовки спортивных резервов : материалы X Всесоюз. науч.-практ. конф. – Москва, 1985. – С. 129–131.

1986:

11. Методические указания к лабораторным занятиям по биохимии / М. П. Пакош, В. М. Трач, Б. П. Дацкив, Т. А. Холявко. – Львов, 1985. – 84 с.
12. Отбор и контроль в группах начальной подготовки юных баскетболистов / Р. С. Мозола, В. М. Трач, М. П. Пакош, В. А. Дедюхина, В. А. Страж, М. Г. Винничук, В. Н. Артюх, О. М. Вацеба // Отбор и многолетнее планирование в спорте : тез. докл. респуб. науч.-практ. конф. – Ивано-Франковск, 1986. – С. 147– 148.
13. Роль биохимических показателей в определении игровой специализации юных ватерполистов / Б. П. Дацкив, В. Н. Чернов, М. П. Пакош, В. М. Трач, М. Г. Винничук // Отбор и многолетнее планирование в спорте : тез. докл. респуб. науч.-практ. конф. – Ивано-Франковск, 1986. – С. 56– 58.

1987:

14. Интегральный показатель мощности САС (ИПМ САС и его динамика в возрастном аспекте у баскетболисток) / М. Г. Винничук, В. М. Трач, М. П. Пакош, Р. С. Мозола, О. М. Вацеба // Эндокринные механизмы регуляции приспособления организма к мышечной деятельности : материалы респуб. симп. – Тарту, 1987. – С. 9.
15. Оптимизация программных требований юных спортсменов в игровых видах спорта : информац. карта № гос. регистр. 0182.90649 / М. П. Пакош, В. М. Трач, Б. П. Дацкив, М. Г. Винничук. – Львов, 1987. – 18 с.

1988:

16. Пакош В. Г. Адаптация баскетболисток к специальным нагрузкам в процессе годичного цикла подготовки / В. Г. Пакош, В. М. Трач, О. М. Вацеба // Физиологические механизмы адаптации к мышечной деятельности : тез. докл. XIX Всесоюз. науч. конф. – Волгоград, 1988. – С. 277.
17. Повышение эффективности управления системы подготовки высококвалифицированных студентов-спортсменов / Р. С. Мозола, В. М. Трач, Е. Н. Приступа, О. М. Вацеба // Тез. докл. Всесоюз. науч.-метод. конф. сельскохозяйственных вузов по проблеме совершенствования системы повышения спортивного мастерства студентов вузов. – Дубляны, 1988. – С. 5– 6.
18. Управление учебно-тренировочным процессом баскетболистов в течение четырехлетнего периода обучения / Р. С. Мозола, В. М. Трач, М. П. Пакош, М. Г. Винничук, О. М. Вацеба // Тез. докл. Всесоюз. науч.-метод. конф. по совершенствованию системы повышения спортивного мастерства студентов вузов. – Дубляны, 1988. – С. 154.

1989:

19. Контроль за тренировкой тяжелоатлетов высокого класса / Б. С. Евдокимов, И. П. Василишин, П. П. Ревин, В. М. Трач // Тез. докл.

респуб. семинара тренеров-преподавателей по тяжелой атлетике. – Ужгород, 1989. – С. 10– 11.

20. Обоснование рациональной структуры тренировочных и соревновательных нагрузок, средств и методов подготовки юных ватерполистов, ориентированных на этап спортивного совершенствования : информац. карта № гос. регистр. 0182.9064987 / М. П. Пакош, В. Н. Трач, Б. П. Дацкив, М. Г. Винничук. – Львов, 1989. – 29 с.

21. Совершенствование тренировочного процесса юных теннисистов на основании данных САС / В. М. Трач, М. П. Пакош, М. Г. Винничук, Г. А. Воскресенская // Проблемы отбора и подготовки перспективных юных спортсменов : тез. докл. XII Всесоюз. науч.-практ. конф. – Москва, 1989. – Ч. 1, разд. 2. – С. 230– 231.

1990:

22. Оптимизация программных требований системы подготовки юных спортсменов в игровых видах спорта биохимическими методами : закл. отчет о НИР, № гос. регистр. 0182.9064987 / М. П. Пакош, В. Н. Трач, Б. П. Дацкив, М. Г. Винничук. – Львов, 1990. – 42 с.

1991:

23. Адаптационные изменения САС на пути развития и становления спортивной формы баскетболисток / В. М. Трач, М. П. Пакош, М. Г. Винничук, В. Г. Пакош, О. М. Вацеба // Изменения в гормональном ансамбле крови при адаптации к физическим нагрузкам : ученые записки Тартусского гос. ун-та. – Тарту, 1991. – Вып. 22. – С. 116– 134.

24. Адаптивні зміни симпато-адреналової системи в процесі формування спортивної форми у баскетболісток / В. М. Трач, М. П. Пакош, М. Г. Винничук, Р. С. Мозола // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : тези доп. II Регіон. наук.-практ. конф. – Львів, 1991. – Ч. 1. – С. 98– 99.

25. Особливості біохімічної адаптації у ватерполістів різного віку / М. П. Пакош, В. М. Трач, Б. П. Дацків, М. Г. Винничук // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : тези доп. II Регіон. наук.-практ. конф. – Львів, 1991. – Ч. 1. – С. 76–77.

26. Trach V. M. The sympatho-adrenaline display of the training and sport form of the basketball players / Trach V. M., Pakosh M. P., Vinnichuk M. G. // Hormonal regulation of adaptation to muskular activity : abstracts of the symposium. – Tartu, 1991. – P. 52–53.

1992:

27. Роль симпато-адреналової системи у формуванні тренувальних варіантів мікроциклів у важкоатлетів / В. М. Трач, М. П. Пакош, Б. П. Дацків, М. Г. Винничук // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : тези доп. III Регіон. наук.-практ. конф. – Львів, 1992. – С. 57.

28. Винничук М. Г. Взаємозв'язок між динамікою симпато-адреналової системи і ефективністю мікроциклу тренувань / М. Г. Винничук, В. М. Трач, М. П. Пакош // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : тези доп. III Регіон. наук.-практ. конф. – Львів, 1992. – С. 37–38.

1993:

29. Динаміка симпато-адреналової системи на протязі оваріально-менструального циклу у спортсменок / М. Г. Винничук, В. М. Трач, М. П. Пакош, Б. П. Дацьків // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : [тези доп.] I Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів, 1993. – Ч. 2. – С. 70–71.

30. Dependence of sympatho-adrenal activity and physical working capacity on phases of ovarian-menstrual cycle in sportsmen / Trach V., Smirnova T., Viru A., Vinnichuk M. G. // Teadus ja Sport : konferents. – Tallinn, 1993. – P. 118.

1994:

31. Індивідуальні варіанти симпато-адреналових проявів спортивної форми баскетболісток / М. Г. Винничук, В. М. Трач, М. П. Пакош, Б. П. Дацків, Р. С. Мозола // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : [тези доп.] II Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів, 1994. – Ч. 2. – С. 151– 152.

1995:

32. Вовканич А. С. Програма підготовки спеціалістів-реабілітологів / А. С. Вовканич, В. М. Трач, Г. В. Тупайло // Інвалід і суспільство : проблеми інтеграції : зб. метод. матеріалів для працівників соціальних служб. – Київ, 1995. – С. 33– 38.
33. Чорнобай І. М. До питання освіти про здоров'я школярів / І. М. Чорнобай, В. М. Трач, О. В. Соломонко // Національне відродження і морально-гігієнічне виховання сучасної молоді : тези доп. наук.-практ. конф. – Тернопіль, 1995. – С. 43.
34. Чорнобай І. М. Валеологічна освіта школярів / І. М. Чорнобай, О. В. Соломонко, В. М. Трач // Фізична культура та спорт – важливий фактор виховання особистості та зміцнення здоров'я населення : тези доп. звітної наук.-практ. конф. виклад. ін-ту за 1994 рік. – Львів, 1995. – С. 24.

1996:

35. Трач В. М. Концепція реалізації ступеневої системи освіти у галузі „Фізичне виховання і спорт” / В. М. Трач, М. Б. Дибенко // Актуальні проблеми валеологічної освіти в навчальних закладах України : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. – Кіровоград, 1996. – С. 112– 114.
36. Чорнобай І. М. Соціоекологічні питання у навчальному курсі „Культура здоров'я і безпека життєдіяльності” / І. М. Чорнобай, О. В. Соломонко, В. М. Трач // Теоретичні та прикладні аспекти соціології : матеріали I Всеукр. наук. конф. – Львів, 1996. – Т. 1. – С. 150– 152.

1997:

37. Тренувальні навантаження гандболістів в підготовчому періоді / А. І. Мельникович, В. М. Трач, Н. В. Кудріна, С. Г. Решетило // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики спортивних і рухливих ігор : тези II Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів : ЛДІФК, 1997. – С. 48–49.
38. Трач В. Симпато-адреналовая зависимость спортивной формы баскетболисток / В. Трач, А. Виру, М. Сыбиль // Наука в олимпийском спорте. – 1997. – № 2. – С. 41–46.
39. Female basketball players fitness and its dependence on sympatho-adrenal system / Trach V., Vatsaba O., Viru A., Sybil M. // The modern Olympic sports : international scientific congress. – Kyiv, 1997. – P. 165–166.

1998:

40. Вовканич А. До питання про навчальний план зі спеціальності „Фізична реабілітація” / Андрій Вовканич, Володимир Трач // Молода спортивна наука України : матеріали II Всеукр. наук. конф. асп. – Львів : ЛДІФК, 1998. – Ч. 1. – С. 220–223.

1999:

41. Трач В. М. Особливості планування і виконання навчальних програм, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах в умовах ступеневої системи освіти в галузі „Фізичне виховання і спорт” – 0102 / В. М. Трач, Г. І. Шутка // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. Волин. держ. ун-ту імені Лесі Українки. – Луцьк, 1999. – С. 737–739.
42. Сибіль М. Г. Катехоламінна оцінка енергетичної вартості тренувальних гімнастичних вправ / М. Г. Сибіль, В. М. Трач // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики : зб. наук. ст. – Львів, 1999. – С. 61–63.

2000:

43. Трач В. М. Методичні вказівки до лабораторного практикуму з біохімії та біохімії спорту : метод. посіб. для ін-тів фіз. культури / Трач В. М., Дацьків Б. П., Сибіль М. Г. – Львів, 2000. – 124 с.
44. Сибіль М. Г. Вікова специфіка симпато-адреналових реакцій гімнасток / М. Г. Сибіль, В. М. Трач // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики : зб. наук. пр. – Львів, 2000. – С. 58– 61.
45. Сибіль М. Г. Вікові аспекти симпато-адреналової адаптації до мускульної активності / М. Г. Сибіль, В. М. Трач // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IV Міжнар. наук. конгр. – Київ, 2000. – С. 122.
46. Роль біохімічного контролю на передзмагальному етапі підготовчого періоду гандболістів / Решетило С. Г., Кудріна Н. В., Трач В. М., Сибіль М. Г. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 2000. – № 2. – С. 25– 28.
47. Sybil M. Catecholamine correction of a month's period in female athletes / Sybil M., Trach V. // Physical Activity, Health and Sport : 20th Congress. – Paris, UNESCO, 2000. – P. 2003.

2001:

48. Трач В. М. Методичні вказівки з біохімії для студентів інститутів фізкультури / В. М. Трач, М. Г. Сибіль, Б. П. Дацьків. – Львів : ЛДІФК, 2001. – 48 с.
49. Berezhanskiy V. Role of Biochemical Control in cyclic preparation of Nordic-Combinations / Berezhanskiy V., Trach V., Hertsyk M. // Олімпійський спорт и спорт для всех : тез. докл. V Междунар. науч. конгр. – Минск, 2001. – С. 391.

2002:

50. Трач В. Симпато-адреналовий моніторинг за фізичною активністю спортсменів / Володимир Трач, Марія Сибіль // Клінічна і спортивна фізіологія : матеріали міжнар. конф. – Львів, 2002. – С. 83.

51. Бережанський В. Спеціальна фізична підготовка лижників-двоборців : навч. посіб. / В. Бережанський, В. Трач. – Львів, 2002. – 83 с.
52. Сибіль М. Особливості біохімічного контролю за рекреаційними впливами на організм людини / Марія Сибіль, Володимир Трач // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали III Міжрегіон. наук.-практ. конф. – Львів, 2002. – С. 108.
53. Сибіль М. Спосіб оптимізації підготовки гімнасток у місячному мезоциклі / Марія Сибіль, Володимир Трач // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики : зб. наук. матеріалів. – Львів : ЛДДФК, 2002. – С. 67– 71.
54. Гурінович Х. Оцінка функціонального стану глухих дітей за показниками симпато-адреналової системи / Христина Гурінович, Ірина Грибовська, Володимир Трач // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали III Міжрегіон. наук.-практ. конф. – Львів, 2002. – С. 105.
55. Berezhanskyi V. Biochemical characteristic of basic means of special training of nordic-combination skiers / Berezhanskyi V., Trach V., Hertcyk M. // Wychowanie fizyczne i sport : kwartalnik. – Warszawa, 2002. – Т. 46, cz. 1. – S. 421.
56. Hertcyk M. Development of in-service education in Lviv state institute of physical culture / Hertcyk M., Trach V., Shyyan O. // Wychowanie fizyczne i sport : kwartalnik. – Warszawa, 2002. – Т. 46, cz. 1. – S. 609.

2003:

57. Трач В. Динаміка показників симпато-адреналової системи кваліфікованих лижників-двоборців у річному циклі підготовки / Володимир Трач, Віктор Бережанський // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту : зб. наук. пр. – Київ, 2003. – С. 158– 162.
58. Лесько О. Взаємозв'язок загальної фізичної працездатності та розумового розвитку у школярів 7–9 років із ЗПР / О. Лесько, С. Решетило, В. Трач // Концепція розвитку галузі фізичного виховання

- і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 2003. – Вип. 3, ч. 2. – С. 178–183.
59. Гурінович Х. Оцінка фізичної працездатності глухих дітей 9–10 років / Х. Гурінович, І. Грибовська, В. Трач // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 2003. – Вип. 3, ч. 1. – С. 114–118.
60. Підготовка магістра за напрямом „Фізичне виховання і спорт” (0112) / за заг. ред. Б. А. Виноградського ; уклад. Ф. В. Музика, О. М. Вацеба, Ю. В. Петришин, В. М. Трач, О. Ю. Рибак, О. Ю. Сидорко, М. В. Данилевич, В. І. Ковцун, М. М. Линець, А. С. Вовканич, В. М. Стефанишин, І. Р. Свістельник. – Львів : ЛДІФК, 2003. – 49 с.
- 2004:**
61. Лесько О. Рухливі ігри для молодших школярів із затримкою психічного розвитку : навч.-метод. посіб. для вчителів фіз. культури та вчителів-вихователів / О. Лесько, В. Трач. – Львів, 2004. – 88 с.
- 2005:**
62. Трач В. Спеціальна фізична підготовка лижників-двоборців : навч. посіб. / В. Трач, В. Бережанський. – Вид. 2-ге, доп. – Львів, 2005. – 80 с.
63. Гурінович Х. Є. Методика використання засобів фізичного виховання для корекції рухової функції глухих дітей молодшого шкільного віку : навч. посіб. / Х. Є. Гурінович, В. М. Трач. – Львів, 2005. – 105 с.
64. Лесько О. Рухливі ігри для молодших школярів із затримкою психічного розвитку : навч.-метод. посіб. для вчителів фіз. культури та вчителів-вихователів / О. Лесько, В. Трач. – Львів, 2005. – 135 с.
65. Гурінович Х. Вплив засобів фізичного виховання на функціональний стан серцево-судинної системи глухих дітей молодшого шкільного віку / Христина Гурінович, Оксана Гузій, Володимир Трач // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2005. – Вип. 9, т. 2. – С. 119–124.

66. Вплив програм ігрового характеру на всебічний розвиток молодших школярів із затримкою психічного розвитку та розумовою відсталістю у процесі фізичного виховання / Лесько О., Марченко Л., Трач В., Петришин Ю. // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту : зб. наук. пр. – Київ : ДНДІФКіС, 2005. – Вип. 8/9. – С. 103– 107.

2006:

67. Лесько О. Рухливі ігри в адаптивному фізичному вихованні молодших школярів із затримкою психічного розвитку / О. Лесько, В. Трач, Ю. Петришин // Забави і гультні у культури правядзення вольнага часу сельскага насельніцтва : зб. навук. артыкулау. – Брест, 2006. – С. 153–158.

68. Гурінович Х. Вплив рухливих ігор на стан дихальної системи та фізичну працездатність глухих дітей молодшого шкільного віку / Христина Гурінович, Оксана Гузій, Володимир Трач // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2006. – Вип. 10, т. 4, кн. 2. – С. 172– 176.

69. Гурінович Х. Стан симпато-адреналової системи глухих дітей молодшого шкільного віку : а с. № 16126 Державного департаменту інтелектуальної власності МОН України / Х. Є. Гурінович, С. Г. Решетило, В. М. Трач. – Заявл. 04.04.2006.

70. Психофункціональний стан дітей із затримкою психічного розвитку під впливом занять рухливими іграми / Тетяна Вісковатова, Орест Лесько, Степан Решетило, Володимир Трач // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2006. – Вип. 10, т. 4, кн. 2. – С. 217– 222.

2007:

71. Бережанський О. Фізична працездатність юних лижників-двоборців на етапі попередньої базової підготовки / О. Бережанський, В. Трач, В. Бережанський // Матеріали ІІ Міжнар. наук.-практ. конф. – Тернопіль, 2007. – Т. 2. – С. 126– 129.

72. Воронін Д. М. Іпотерапія в методиці відновлення рухливості в суглобах у дітей 6–10 років з церебральним паралічем (спастичний тетрапарез) / Д. М. Воронін, В. М. Трач // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2007. – № 2/3. – С. 178–181.
73. Гурінович Х. Є. Диференційований підхід до застосування рухливих ігор для глухих дітей молодшого шкільного віку / Х. Є. Гурінович, В. М. Трач // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2007. – Вип. 11, т. 2. – С. 172–176.
74. Салук І. А. Комп'ютерна програма „Different” : а. с. № 20422 / І. А. Салук, В. М. Трач. – Заявл. 11.05.2007.
75. Жарська Н. Вплив фізичної реабілітації на зміни біохімічних показників крові у осіб другого зрілого віку з ішемічною хворобою серця: стабільна стенокардія II функціональний клас / Жарська Н., Гузій О., Трач В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 2007. – № 5. – С. 202–204.
76. Математичне моделювання поширення пульсової хвилі у великих кровоносних судинах у практиці спорту / Б. Я. Благітко, І. М. Заячук, В. М. Трач, О. В. Пирогов // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 8. – С. 34–38.
77. Формування і розвиток розумових здібностей у дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку / Орест Лесько, Тетяна Вісковатова, Степан Решетило, Володимир Трач // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2007. – Вип. 11, т. 4. – С. 217–222.

2008:

78. Церебральний параліч та реабілітація його спастичних форм : метод. вказ. до виконання практич. робіт з курсу „Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи” для студ. спец. „Фіз. реабілітація” /

[уклад. Д. М. Воронін, В. М. Трач]. – Хмельницький : ХНУ, 2008. – 55 с.

79. Лабораторний практикум з біохімії для студентів вищих навчальних закладів фізкультурного профілю / [В. М. Трач, Ю. Д. Свистун, М. Г. Сибіль, І. З. Гложик, Л. І. Веселовська, О. З. Дуда]. – Львів : Укр. технології, 2008. – 144 с. – ISBN 978-966-345-154-1.
80. Математична модель маніпулятора руки людини / Благітко Богдан, Дзюбачик Микола, Заячук Ігор, Трач Володимир, Лопатьєв Анатолій // Теорія та методика фізичного виховання. – 2008. – № 6. – С. 4– 7.

2009:

81. Воронін Д. М. Іпотерапія в системі реабілітації дітей з подвійною геміплегією : метод. вказ. для спец. „Фіз. реабілітація” / Д. М. Воронін, В. М. Трач. – Львів : [Ромус-поліграф], 2009. – 43 с.
82. Морфо-функціональний стан футболістів 8–10 років у різні періоди початкової підготовки / Гурінович Х. Є., Трач В. М., Зіхор А. У., Чернобай І. М. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2009. – № 9. – С. 37 – 40.
83. Прямі та обернені задачі моделювання руху речовини в об'єктах складної структури / П'янило Я. Д., Лопатьєв А. О., Готра О. З., Трач В. М., П'янило Г. М. // Теорія та методика фізичного виховання. – 2009. – № 7. – С. 11 – 15.

2010:

84. Взаємозв'язок функціонального стану дихальної, серцево-судинної та симпато-адреналової систем глухих дітей молодшого шкільного віку / Х. Є. Гурінович, В. М. Трач, О. В. Гузій, Ю. Д. Свистун // Науковий вісник Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Медицина. – Ужгород, 2010. – Вип. 38, т. 10. – С. 162 – 169.
85. Вплив вітаміну С на спеціальну працездатність спортсменів-стрільців / Ю. Д. Свистун, Х. Є. Гурінович, В. М. Трач, Ю. С. Коростильова // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури

- та спорту / за заг. ред. Є. Приступи. – Львів, 2010. – Вип. 14, т. 1. – С. 288 – 292.
86. Трач В. М. Застосування комп'ютерної програми «DIFFERENT» для розподілу студентів на різні типологічні групи в залежності від рівня фізичного здоров'я / Трач В. М., Салук І. А. // Вісник Чернігівського нац. пед. ун-ту імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – Чернігів, 2011. – Вип. 86, т. 1. – С. 159.
87. Бережанський О. Вдосконалення функціональних можливостей лижників-двоборців на етапі попередньої базової підготовки / Олександр Бережанський, Володимир Трач, Віктор Бережанський // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2011. – Вип. 15, т. 1. – С. 22 – 26.
88. Гложик І. Деякі аспекти стану системи антиоксидантного захисту у спортсменів-важкоатлетів різного ступеня спортивної майстерності / Ірина Гложик, Степан Решетило, Володимир Трач // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2011. – Вип. 15, т. 3. – С. 91 – 96.
89. Шавель Х. Є. Модель взаємозв'язку між показниками морфо-функціонального стану дітей молодшого шкільного віку (за результатами констатуючого експерименту) / Х. Є. Шавель, Л. В. Гуляко, В. М. Трач // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2011. – Вип. 13. – С. 718 – 722.
90. Шавель Х. Є. Морфо-функціональний стан дітей молодшого шкільного віку (за результатами констатуючого експерименту) / Х. Є. Шавель, Л. В. Гуляко, В. М. Трач // Вісник Чернігівського нац.

пед. ун-ту імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – Чернігів, 2011. – Вип. 86. – С. 156 – 160.

91. Особливості харчування спортсменів / С. О. Полієвський, Ю. Д. Свистун, В. М. Трач, Х. Є. Шавель // Науковий вісник Ужгородського нац. університету. Серія: Медицина. – Ужгород, 2011. – Вип. 41. – С. 356 – 360.

2012:

92. Трач В. Енергетика м'язової діяльності, засоби її поліпшення та підвищення працездатності спортсменів [Електронний ресурс] / Володимир Трач, Юрій Свистун, Оксана Гузій // Спортивна наука України. – 2012. – № 3. – С. 15 – 23. – Режим доступу : http://www.sportscience.org.ua/index.php/Arhiv.html?file=tl_files/Archiv2012/3/Trach_2.pdf
93. Воронін Д. Фізична реабілітація хворих з головними болями напруження / Воронін Д., Трач В., Свищ Я. // Здоров'я, фізичне виховання і спорт в умовах сьогодення : зб. пр. наук.-практ. конф. – Хмельницький, 2012. – С. 83 – 85.
94. Воронин Д. Программа физической реабилитации при симпатикотоническом типе вегето-сосудистой (нейроциркуляторной) дистонии / Д. Воронин, В. Мухин, В. Трач // Международная научно-практическая конференция по проблемам физической культуры и спорта государств – участников Содружества Независимых Государств : материалы V науч.-практ. конф. молодых ученых. – Минск, 2012. – Ч. 3. – С. 329 – 331.
95. Енергетичні та інформаційні аспекти аналізу рухових дій людини у стрілецьких видах спорту / Лопатьєв А. О., Власов А. П., Трач В. М., Івашко М. В., Демічковський А. П. // Електроніка та інформаційні технології : зб. матеріалів IV наук.-практ. конф. – Львів ; Чинадієво 2012. – С. 123 – 125.

96. Рухові дії стрільців та моделювання біологічних систем / Власов А. П., Лопатьєв А. О., Трач В. М., Кароль Бретц // Моделювання та інформаційні технології у фізичному вихованні і спорті : матеріали VIII Міжнар. наук. конф. – Харків, 2012. – С. 15 – 18.
97. Воронин Д. Системы организации физической реабилитации при хронических нарушениях мозгового кровообращения / Воронин Д., Башкин И., Трач В. // XIII Международная научная сессия по итогам НИР за 2012 год "Научное обоснование физического воспитания, спортивной тренировки и подготовки кадров по физической культуре и спорту" : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Минск, 2013. – Ч. 2. – С. 7 – 9.
98. Взаємозв'язок фізичної підготовленості та функціонального стану серцево-судинної системи юних футболістів 14–16 років / Свистун Ю. Д., Трач В. М., Чернобай І. М., Заліско С. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2013. – № 1. – С. 74 – 78.
99. Інформаційні аспекти складнокоординаційних рухів у стрілецьких видах спорту / Власов А. П., Лопатьєв А. О., Трач В. М. , // Моделювання та інформаційні технології у Івашко М. В., Бретц Кароль фізичному вихованні і спорті : матеріали IX Міжнар. наук. конф. – Харків, 2013. – С. 34 – 36.

2014:

100. Свистун Ю. Д. Питание спортсменов-стрелков / Свистун Ю. Д., Трач В. М. // Эколого-гигиенические проблемы физической культуры и спорта : материалы науч. конф. с междунар. участием, посвящ. 110-летию со дня рожд. А. А. Михна. – Москва, 2014. – С. 234 – 236.
101. Руденко Р. Рівень деяких біоелементів крові та фізична реабілітація спортсменів з обмеженими фізичними можливостями / Романна Руденко, Володимир Трач, Володимир Мухін // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і

- здоров'я людини / за заг. ред. Є. Приступи. – Львів, 2014. – Вип. 18, т. 3. – С. 171 – 176.
102. Характерні особливості стану симпато-адреналової системи неповносправних дітей молодшого шкільного віку (на прикладі глухих та дітей із затримкою психічного розвитку) / Володимир Трач, Христина Шавель, Орест Лесько, Роман Кравців // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Є. Приступи. – Львів, 2014. – Вип. 18, т. 3. – С. 212 – 218.
103. Фізична підготовленість та оцінка функціонального стану юних футболістів у змагальному періоді / Свистун Ю. Д., Трач В. М., Чернобай І. М., Шавель Х. Є. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2014. – № 11. – С. 54 – 59.
104. Вплив рухливих ігор на фізичний розвиток та працездатність дітей з вадами слуху та затримкою психічного розвитку / Шавель Х. Є., Музика Ф. В., Лесько О. М., Трач В. М. // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – Чернігів, 2014. – Вип. 118, т. 1. – С. 388 – 392.
105. Boretsky Y. R. Yeast as a suitable system to study mechanisms of transcriptional control of oxidative stress response / Boretsky Y. R., Trach V. M., Muzyka F. V. // Microorganisms in detoxification of heavy metals and xenobiotics : International Scientific Conference. – Rzeszow, 2014. – С. 6.

2015:

106. Тимочко-Волошин Р. Фізичне виховання як шлях до поліпшення стану здоров'я дітей 5–9 класів зі суглобовими проявами дисплазії сполучної тканини / Р. Тимочко-Волошин, В. Трач // Фізична культура,

- спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2015. – Вип. 19, т. 1. – С. 668 – 673.
107. Тимочко-Волошин Р. До питання фізичного виховання учнів 5 – 9 класів з суглобовими проявами дисплазії сполучної тканини / Роксолана Тимочко-Волошин, Володимир Трач, Федір Музика // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Є. Приступи. – Львів, 2015. – Вип. 19, т. 2. – С. 296 – 299.
108. Енергоінформаційна та гравітаційна взаємодії при аналізі рухових дій / Лопатьєв А. О., Власов А. П., Трач В. М., Попов Д. В. // Моделювання та інформаційні технології у фізичному вихованні і спорті : матеріали XI Міжнар. наук. конф. – Харків, 2015. – С. 3 – 7.
109. Shavel Kh. Morpho-functional state, peculiarities of food ration 15-18 year old athlete, engaged in fencing rapiers, during preparatory period / Khrystyna Shavel, Volodymyr Trach, Oleksandra Senjuta // Applied and Fundamental Studies in Eurasia, Africa and America : VIII International Academic Congress. – Cape Town, 2015. – Vol. 3. – P. 67 – 71.
110. Sybil M. G. Personalization of freestyle wrestlers' training process by influence the anaerobic systems of energy supply / Sybil M. G., Pervachuk R. V., Trach V. M. // Journal of Physical Education and Sport. – 2015. – Vol. 15, is. 2. – P. 225 – 228.

НАУКОВА ШКОЛА

Дисертації, підготовлені під керівництвом Володимира Михайловича Трача:

кандидати наук:

1. Бережанський В. О. Спеціальна фізична підготовка кваліфікованих лижників-двоборців : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту

- : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Бережанський Віктор Олегович ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Львів, 2002. – 20 с.
2. Бережанський О. О. Удосконалення структури та змісту фізичної підготовки лижників-двоборців на етапі попередньої базової підготовки : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Бережанський Олександр Олегович ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Львів, 2011. – 20 с.
  3. Воронін Д. М. Іпотерапія в фізичній реабілітації дітей віком 6–10 років з церебральним паралічем : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.03 „Фізична реабілітація” / Воронін Денис Михайлович ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Львів, 2009. – 20 с.
  4. Гурінович Х. Є. Фізичний стан глухих дітей молодшого шкільного віку та його корекція засобами фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Гурінович Христина Євгенівна ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Львів, 2006. – 20 с.
  5. Лесько О. М. Організаційно-методичні основи використання рухливих ігор у фізичному вихованні молодших школярів із затримкою психічного розвитку : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Лесько Орест Михайлович ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Львів, 2004. – 20 с.

Публікації про В. М. Трача:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць докторів наук та професорів Львівського державного університету фізичної культури [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 528 с. – (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 2). – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3795>

2. Бібліографічний покажчик наукових праць докторів наук та професорів Львівського державного університету фізичної культури [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 430 с. (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 2). – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/212>
3. Бібліографічний покажчик наукових праць докторів наук та професорів Львівського державного університету фізичної культури [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2014. – 390 с. (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 2). – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/249>
4. Бібліографічний покажчик наукових праць завідувачів кафедр Львівського державного університету фізичної культури [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 298 с. (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 4.). – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/213>
5. Бібліографічний покажчик наукових праць завідувачів кафедр Львівського державного університету фізичної культури [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2014. – 272 с. (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 4.). – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/255>
6. Бібліографічний покажчик наукових праць завідувачів кафедр Львівського державного університету фізичної культури [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2013. – 258 с. (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 4.). – Режим доступу : <http://www.ldufk.edu.ua>

7. Біобібліографічний покажчик наукових праць провідних учених, видатних спортсменів Львівського державного університету фізичної культури (1946–2010) : наук. вид. : у 2-х т. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : ЛДУФК, 2011. – Т. 2. – С. 390–410.
8. Бубела О. Факультет фізичного виховання у структурі Львівського державного інституту фізичної культури / Олег Бубела // Теорія та методика фізичного виховання. – 2006. – № 4. – С. 46.
9. Львівський державний університет фізичної культури : попул. вид. [Електронний ресурс] / [авт. кол.: О. Полянський, М. Линець, І. Свістельник] ; за заг. ред. Є. Приступи. – Львів : ЛДУФК, 2011. – С. 77. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/868>
10. Свістельник І. Бібліографічний покажчик наукових праць завідувачів кафедр Львівського державного університету фізичної культури [Електронний ресурс] / Ірина Свістельник. — Львів : [б. в.], 2010. — 191 с. (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 4). – Режим доступу : <http://www.ldufk.edu.ua>
11. Трач Володимир Михайлович [Електронний ресурс] // Сайт Львівського державного університету фізичної культури. – Режим доступу: <http://www.ldufk.edu.ua/index.php/profesorско-vikladackij-sklad.181/articles/trach-volodimir-mixajlovich.html>
12. Трач Володимир Михайлович: життєвий шлях та науково-педагогічна діяльність : біобібліогр. нарис [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 26 с. (Серія „Проректори Львівського державного університету фізичної культури”). – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3856>

Світлини:

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ТРАЧ
ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ
Життєвий шлях та
науково-педагогічна діяльність

Біобібліографічний нарис

Укладач – Ірина Свістельник